

09.02.2016

Akp/2

2

Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle kirjeestä, joka koskee Puistolan vanhan koulurakennuksen suojelemista kaavamerkinnällä (b-asia)

HEL 2015-012136 T 10 03 10

Ksv 5264_12

Lausuntoehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta antaa kaupunginhallitukselle lausunnon Puistola-Seura ry:n tekemästä aloitteesta Puistolan vanhan koulurakennuksen suojelemiseksi asemakaavalla:

Alueella on voimassa asemakaava nro 7011 vuodelta 1973. Tontille tehokkuusluvulla (e=0,4) määritettyä rakennusoikeutta (7 526 k-m²) ei ole kokonaisuudessaan käytetty. Asemakaavassa tontti 41092/4 on merkitty opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (Yo). Tontilla saa olla myös asuntoja laitoksen toiminnalle tai kiinteistön hoidolle välttämätöntä henkilökuntaa varten. Tontilla on kolme eri-ikäistä koulurakennusta. Suojelualoite kohdistuu tontin eteläosassa (os. Läksyrinne 4) sijaitsevaan vanhimpaan koulurakennukseen. Tontin rakennuksen omistaa Helsingin kaupunki.

Arkkitehti Jalmari Peltosen (1893–1969) suunnittelema Puistolan ala-asteen koulu vuodelta 1932 on Helsingin kouluja koskevassa Opintielä-selvityksessä (kaupunkisuunnitteluvirasto, 2004:12) ryhmitelty arvoluokkaan 1. Luokituksen mukaan koulurakennus edustaa korkealuokasta arkkitehtuuria sekä ulko- että sisätilojensa suhteen. Rakennus on hallittu kokonaisuus ja siinä on harkittuja detaljeja. Rakennuksella on myös kaupunkikuvallista merkitystä ja historiallisia arvoja. Rakennuksen ulko- ja sisätilat ovat säilyneet hyvin alkuperäisessä asussaan, vain muutamia vähäisiä muutoksia on tehty. Kaupunginhallitus kehotti 11.6.2007 hallintokuntaa ottamaan huomioon Opintielä-raportissa esitetyt suojelutavoitteet, joiden mukaan luokkaan 1 kuuluvat koulut tulisi sisätiloineen suojella asemakaavalla. Myös mahdolliset muutokset tulee esitettyjen tavoitteiden mukaan suunnitella siten, että ne noudattavat rakennuksen ominaisluonnetta. Lisäksi kaupunginhallitus kehotti raportin laadinnassa mukana olleita virastoja jatkamaan yhteistyötä kiinteistöviraston, talous- ja suunnittelukeskuksen ja pelastuslaitoksen kanssa, jotta kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten mahdollinen uusi käyttö ja rakennusten korjaus mahdollisimman hyvin voitaisiin yhteen sovittaa kouluverkon ja kaupungin kiinteistönhoidon kokonaistaloudellisuuden sekä palo- ja pelastusturvallisuutta koskevien määräysten kanssa.

09.02.2016

Akp/2

Samalla tontilla on myös toinen pysyvä rakennus. Arkkitehti Irma Paasikallion suunnittelema koulurakennus vuodelta 1964 on ryhmitelty Opintillä-selvityksessä arvoluokkaan 2. Lisäksi tontilla on koulutoimintaan käytetty tilapäinen väistöilarakennus.

Kaupunkisuunnittelulautakunta jakaa Puistola-Seura ry:n kannan rakennuksen historiallisesta ja arkkitehtonisesta arvosta. Kaupunkisuunnittelulautakunnan näkemyksen mukaan rakennuksen suojelemiselle on edellytyksiä. Kiinteistöviraston tilakeskuksen kanssa käytyjen keskustelujen perusteella koulurakennusta ei nykyisen kaavan mukaisen käyttötarkoituksen puitteissa uhkaa purkaminen.

Mikäli palveluverkon järjestämiseen liittyen tontin asemakaavaan tarvitaan jatkossa muutoksia, tulee aluetta suunnitella kokonaisuutena siten, että arvokas koulurakennus suojellaan ja sen kaupunkikuvallinen arvo ja ominaispiirteet säilyvät. Mikäli koulurakennukseen tehdään muutostöitä, toiminnan ja teknisten ratkaisujen vaatimuksia tulee taitavasti suunnitellen ottaa korjauksessa huomioon ilman, että rakennuksen arvot kärsivät.

Esittelijän perustelut

Puistola-Seura ry:n kirje

Puistola-Seura ry esittää kirjeessään 5.11.2015, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimiin, jotta Puistolan asemakaavaan lisättäisiin maankäyttö- ja rakennuslain 57. pykälässä tarkoitettu suojelumääräys vanhan koulurakennuksen purkamisen ja sen ulkoasun turmelemisen estämiseksi.

Tiilinen rakennus valmistui ja otettiin käyttöön vuonna 1930. Rakennus on Puistola-Seura ry:n kirjeen mukaan ollut jatkuvasti koulukäytössä, ensin kansakouluna ja sitten peruskouluna. Viime vuosina siihen on sijoitettu Puistolan ala-asteen luokkia. Opetuslautakunnan äskettäin tekemät ratkaisut viittaavat siihen, että rakennuksen historia kouluna päättyy, eikä tulevista käyttötarkoituksista ole tällä hetkellä tietoa. Hiljattain peruskorjattu jyrävä ja hyväkuntoinen tiilirakennus soveltui tietenkin hyvin koulukäyttöön, mutta soveltunee moneen muuhunkin arvonsa mukaiseen tarkoitukseen.

Puistolan koulujen oppilasmäärät ovat joidenkin tulkintojen mukaan nykyisin laskusuunnassa. Tekeillä oleva yleiskaava edellyttäneen kuitenkin runsasta rakentamista myös Puistolan lähialueilla. Jos näin tapahtuu, saattaa olla, että vanha koulurakennus tarvitaan kohta taas alkuperäiseen tarkoitukseensa. Lähivuosina käytön tulisi olla sellaista, että rakennus on tarvittaessa helposti palautettavissa kouluksi.

09.02.2016

Akp/2

Kun rakennus tontteineen on kaupungin omistuksessa, suojelumääräyksestä ei voida aiheutua korvausvaatimuksia. Suojeltuja kohteita on kaupungin keskustassa paljonkin, mutta täällä liitosalueilla vähän. Sitä tärkeitä on suojella edes ne harvat kohteet, jotka suojelua ansaitsevat. Yhdessä viereisellä tontilla kohoavan kirkon kanssa rakennus muodostaa yli satavuotiaan Puistolan ytimen.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkisuunnittelulautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 29.2.2016 mennessä.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Elias Rainio, arkkitehti, puhelin: 310 37275
elias.rainio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Puistola-Seura ry:n kirje kaupunginhallitukselle 5.11.2015
- 2 Valokuva koulurakennuksesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano